

Gazet'a esse regulatu de 2 ori, si
Făiea un'a data pe septemana, ad.
Mercurea si Sambet'a.

Pretialu loru este pe 1 anu 10 f.,
pe diumetate anu 5 f. austr. inla-
intrul monarhiei.

GAZETĂ TRANSSILVANIEI.

Monarchi'a Austriaca.

Ungari'a in revolutiune *).

Proximus ardet Ucagon
Virg.

Ашоа, Унгарія се афъ астъзі, дп Іанварі а. к. дп революціоне комплеть. Ачі не ръгътв ка съ цинешв дп окі адевърата дефиніціоне а революціони. Revolvo, revolutio дпсемъ таі пе рошъпеште ръсторп, ръсторпътвръ. Idea революціоні пе есте дппреквпать пеапъратв ка върсаре де съпци, прекът лі се паре вшора. Чипева поте държма, рвна, ръсторна тврі дпгречі, Фъръ ка съ'ші ватътв впъ децетв тъкарв. Тотъші дѣкъ де рвіпаре впът тврв, впі съпци дптречі се ворв апка динр'одатв таі твлте mil de бмени, че е дрептв ка воіпцъ впнітв, дпсъ Фъръ регълъ, дісчіліпъ ші командъ команъ, атвпчі се поте дптжопла преа вшорв, ка бмени дакръторі да рвіпаре дп локв съ пнпъ цетріле ші лемпеле да локврі апнітв дп брешкare opdine, алегндъ че е впнъ din че есте ръв, съ'ші ле арчи дп канв впі алтора ші съ везі динр'одатв, къ о самъ де бмени пеіповаці аб рътасв торді ші копчесіці де толосвлъ рвіпътврі. — Съ таі пресвпнені акт, къ впі копчесіці ворв ка твтадінсв дп префаче твтвдъ дп рвіпъ, еаръ алді се опнпъ: дп ачеств касд се дпцелене de cine, къ еі ворв колора престе твтв ачеле рвіне ка съпциле лорв, ші — феріче de джнії, дѣкъ ворв апка съ се дптаче пнпъ а пе алерга впъ алді треіла а чипева спре аі дпшпъчі Фъръ воіа лорв ші — дпнъ квт лі ва пъчев ачеств din گртъ. (Despotiотвлъ.)

Ачеаста е идеа поастръ деонре чеа че се зіче революціоне. —

Аквт съ пресвпнені пе впътвтв, квтв ачей копчесіці се'ш партеа чоа таі пнпърбсъ а лорв с'эр фі дпвоітв дптре cine din капвлъ локвлъ, къ че е дрептв, тврі, коперішеле ші челе таі твлте дпкъпері векі пе таі коръспондъ да пічі впъ окопв, пріп گртаре къ ачеліа требвсе оі се деітвтре, къ дпсъ таі пнпте de але ръсторна, съ прегріеckъ твтв пропріетарі лорв впъ планъ брекаре архітектонікъ de o dimensiune дптрв твтв коръспондентв ші о дпшпъчі а лікъперіорв, каре съ дпндес-твлеze пе тоці локвторі ші твтв требвтвле лорв, дпнъ ачееа съ пнпъ ка тоці din твтв пнпървле твпіле ші вшерія да ексквтареа пнпвлв пнп; еаръ din тврі векі съ държме пнптаі пе втъта пе квтв се поте ка съ пнпі алді дп локв, дп каре съ'ші пнпі афла секрітатеа ші odixna.

Каре din дозъ оперъчні пе таі плаче? Чеа със'ш атінсъ, ръсторпътвръ Фъръ пічі о кръцаре, пнплъ ші opdine, се'ш ачеста din گртъ? Ръспловлъ съ шілъ дea фіекаре върбагъ ка ждеката маторъ. Ноі аічі воітв пнптаі съ констатътв фанта, къ дп то-тентеле de фацъ революціоне Унгаріе декріце дпнъ тодвлъ арътатв да локвлъ дптвік, пе пнптаі, чі къ ачееаш іа o дрепчзне ші dimensiune форте фатале пептрв тоці локвторі еі ші — пептрв аі Трансілаваніе, дпкътв квтвзтв а зіче, къ дп тім-нвлъ de фацъ атв ажнпсъ дп ачелі стадів алді евенітітелорв, дп кареа пе пнптаі квтврарі впі попорв, чі токта ші челі таі de пе گртъ цуранъ требвсе съ се сімпъ дпгріжані de челі таі de апроне вітврв. — Ноі пнпъ аквт атв треквтв ка ведереа дп-динсъ таі твлте евенімінте пічі din Унгарія, кошвпікъндъ пнплівлв

*). Токта пе квтв не дпкеіерътв ачеств артікълъ пріпірътв ші жврпале каре adverzъ Преан реєкріптв, че се веде дп Nr. tr. Кв ачела опнінівле постре съп ші таі жвстіфікате.

Pentru tieri straine 7 f. 50 cr. pe 1
seim., si 15 fr. pe unu anu. Se pre-
numera la тоте poste c. r., cum
si la toti cunoscutii nostri DD.
corespondenti. Pentru serie „petit“
se ceru 8 cr. val. austr.

пострв пе челе таі вътвтврё да окі; дптр'ачеа атв фоств ка твтв двареа амінте ка съ пе нердемв din окі лгътвінтеа фірёскъ че се афъ дптре ачеле евенімінте. дп ачестеа момента се сімтв i m p e r a t i v a требвтв, ка твтв ромънів съ черче а се оріента ші адекъ а пріві ка окі ліппезі la totv че декріце дп-преціврв de cine, пептрвка пе квтва флакъріле ервпігні вълка-ніч съ пе съпінзъ ші съ'ші деенімв сакріфіців пеіпноватв. Дечі даді Domnіlorv съ пе шіл реклеще пе додатв, пептрв ка съ штімв зіде пе афътв, твтвдатв съ пе формтв поі дпші пе о ждекатв таторъ ші ка твтвдъ independent de ждекціміе атора.

Спре а поте фаче ачеста съпітв констрінші а реархіка прівіреа ші меморіа пострв токта пе патрхспрежече anl дпапоі агътв дп історіа Унгаріе квтв ші дп а Трансілаваніе. Кам твтвдъ вептрв впъ артікълъ de жврнлъ, чі алтінптра пе се пote.

Лп 7. Ноемвр 1847 рецеле Ferdinand deckide dieta Унгаріе la Пресвірг. дп ачееаш архідчеле Стефан v се про-клатв de палатів алді Унгаріе ші локціпътврд алді рецелv дп-тр'пв тодв естраордінарv, еаръ пе се алеце din kandidatv пропвші de реце дпнъ леңеа ші datina веке, твтвдатв dieta дпзестрв пе палатів ка челе таі твлте атвігніші ші прерога-тіве але съверапітвції рецешті ка твтвдъ естраордінарv. Рецеле Ferdinand, ппргреа болтвосv ка врв ера, че съ факъ, фаче пе воіз ла тоці, санкціонезъ твтв.

Лп ачелаш апв 1847 се ціне ші дп Трансілаваніа o dietv лпнгъ ші форте вржбсъ. Фециі el фісеръ таі вжртосv дозъ стерпітврі, дозъ топстрврі, адікъ врв арізлъ, фанта твпілорv партітв Іожічештвілорv каре ера съ decnbie ші съ адекъ да сапъ де лемпв по впъ тіліонv de ромъні (къці ера юбаці), ші пе 4 сътв тіл зпгаро-съкв (къці ера твтв юбаці), о фантъ ла а къре ведере кврв аристократії din опнпечвпе ржшнпндссе протестарv ші фунірv дела dietv, апоі дпчеркареа de a се дптродвчe літва маріярv пнпъ ші дп біоірічеле ромънілорv. Аетъзі штіе твтв лтвіа, къ дѣкъ пе таі азіа nіmіn de революціоне din Париж ші de altele твтв, пе a. 1848 ка окасівне дптродвчері врбарів-лгі ера съ се дптвтвле хорайаде форте вржбсъ дп Трансілаваніа, ші дпкъ таі гainte de тоці дптрв зпгаро-съкв. Шпн дптр'атвла олігархіа церіе постре ера пе атвпчі орбітv de Dam-vezev! —

Лптр'ачеа dieta Унгаріе nepdea тімпвлъ ка дісплте де-шерте. Віне дпсъ апв 1848 Коштв, кареле ка впъ demagogv de професіоне се бвквра de чеа таі таре попнпітвтate да пле-бea de със'ш ші de жосv, се фолосешті de minnata okasіvne, ръпешті твтв кондччераа да cine, прокіатv пріпчіпіе зманітаре але революціоне фрапузешті din секвілв треквтв, дъ престе капv таі твтв дрептвла пнплік векіv alv Унгаріе ка палатів, Бапатv (Кроаціа), капчеларv de кврте, табль септешвіралъ тчл. в'ачі 'вколо, еаръ дп локвлъ ачестора дптродвчо рецітвлъ кон-стітюціоналъ modeprv ка тілістерів ржшнпзеторv, ашea квт дп ведемv пе ачеста дп статвріле констітюціонаle din Европа ші сторчe дела рецеле санкціонаре твтврв дпчесторv ръсторпътврі ші префачерv. Де аічі апоі گртъ пеапъратv, къ партіта Ivl Коштв твтвзтв съ трагъ дп потестатеаши съ дісплччвпеа са дпкъ ші факторії пріпчіпіаі аі потестъції топархіче: фінапделе ші артата din твтв Унгаріа ші — din церіе квтв се цінзсрв de корона Унгаріе.

Аквт імперіалъ австріакъ ажнпсъ ка съ аібъ дозъ фінапде, дозъ армате, дозъ тілістерів ші дозъ diete тарі леїслатіве. дп ачеса старе локрзріле потеаă съ тврдъ кам прекът тврдъ еле астъзі дп Пріпчінатеа зпнте, адекъ ръв се'ші пічідеквт.

Лп ачелаш тімпв Коштв — пнптв дпнінсъ пнптаі пе

Кошут — ділтіппін фóрте марі греєтъці. Кроації ші Сърбії нò воірь аї спопе лії пічі провіндія, пічі трапеле пічі філанда. Ромъпіл трапсільвані ажупші ла копштіїнда de oine, ші несфеперіндъ а се зни Трансільванія Фъръ а фі ділгребаді ші еї, револтаці діл ініміле лорд пріп терорістъці ші монархія че се лъдія ка флаќъ-ріле престе тóтъ Болгарія ші Трансільванія, ділгріжаці діл спрет-твль градъ пептръ націоналітатеа ші літба лорд, еаръ пе ла Іслід, адікъ дюпъ спарцеріа революціоніл діл Прінчіпателе ромъ-пешті, інформаці din фънтьпі фемпе de кредингъ, къ Рюсія е преа детермінатъ а інтра нò пътмаї діл деріле дансьбіане, чи ші діл Болгарія опре а сефърта къ баіонетеле сале тóтъ „порнеліле републікане,“ преферіръ а съфері totъ фелвлъ de крзімі ші вр-татітъці ale партії терорістиче de кътъ а лза парте ла о лютъ de прінчіпій, адікъ а се вате діл ліпійле революціоніл діл контра прінчіпіалізъ монархікъ, пе каре пътмаї орбії нò потеај ведеа, къ діл ворд апъра тоці монархії ші шаї тóтъ армателе лорд. Дюпъ а постръ опініоне ділсь опзсеччіна чеа таї перікілбесъ с'а ріді-катъ асвпра лії Кошутъ кілръ din партеа коміратріюділорд съї зп-гврі тагнаці, а къроръ фортъ, аввдіе, лготръ, рапгъ ші війторъ ера стржпсъ легате de dinastia хабсбурцікъ. Пептръ ачеста тагнаці ка графії Zich, Ламбертъ щ. а. Фъсеръ дагі торціл челеї таї фіорбесе. Ші тотвші, біне съ не ділсепшішъ, о самъ de тагнаці зигарі аж фоотъ ачеіа, карій аж лікратъ таї ділтьіл пептръ кітма-реа рішилорд діл Болгарія!

Дыпъ оторвалъ комісаріалкі рецескѣ конте Лашберт не по-
далъ Шеостѣ рецеоле, каре ныпъ атвпчі апѣкасе а санкціона ныма
артікллі dietalі ешіді пъпъ дн 12. Апріле 1848, декретѣ dec-
ліппареа dietеі впгврещті, earъ Коштѣ фѣ dekiapatѣ de
рекелѣ.

Пъпъ аічі ар фі партеа ўнтеіз а революціонній вигврещті.

Акът дпоъ Кошут ъдікъ тъпъша че о аштепта елъ дисъш, ръпеште не diетъ ші не о парте а шинистерівлі къ сіне, декретъ губерні провісорів, декларъ касеі domnіtore ръсбоів; еаръ дп еарна din a. 1848/9 стръмгъ dieta ла Дебредінъ, о префаче дп конвентъ революціонаріх, еаръ апої ачеота дп Апріле 1849 декретъ дестронареа рецелі, ексілареа фамиліеі domnіtore ші — прокіашъ рецзьїка виғбрѣскъ! Ръсбоівідъ дитре виғбрѣ ші dinастій кърде къ порою скітвъторъ.

Ли ачелаш тішпік рецеле Фердинанд⁸ авдік⁹ (2. Дечетврте 1848). Пісъ атгычі ли тіпістерізік пропріе австріак¹⁰ се яспіташ дөсъ оғінішіл. О цартітъ цінеа, къ революціонеа съ фіз кошътъ пріп контролреволюціоне, попорд пріп попорд, үнгіріл пріп alte попорд; алдій din контрол ші аныте партіта ляі Шварценберг¹¹ nічідеқст ны воіа ачеста, чі се цінеаш таре de оғінішіонеа, къ съ се кішше ұлтр'ажжторіл о арматъ стрыіпъ, каре дыңъ Шварценберг¹² ны потеа фі алта, de кътъ чеа ресе скъ. Партита ляі Шварценберг¹³ а реешітъ. Din ачелд моменітъ попоръле кредитін-чосе тронылай ұлчепіръ а фі трактате ли бағателд; еаръ аныте ной рошынн пе аічі не мірамд, къ цепералкомандантъл¹⁴ Ардеа-лыг¹⁵ ұлтр'єна de зіле авд ұлтр¹⁶ пітік¹⁷ а се ръсті кътъ комі-тетелд de пачіфік¹⁸куне ші а зіче тешбрілорд ляі: Ծпгірій сипт¹⁹ акыт²⁰ омені de паче; ал шаі рътмаош пытai съкій din треі Сказпе ұл революціоне, пе карій ұпсыш үшорд әі вомт²¹ ұлферт²²па; деңі ля-шівъ сама, ка съ ны тъ възж сіліт²³ а'мі ұлт²⁴орче тап²⁵орile ас-пра востръ! (— Не да ұлчепт²⁶тад ляі Деч. 1848 дыңъ вътъліа dela M. Ошорхеів).

Лп 4. Марців 1849 еши констітюшна октроюєть, адикъ датъ де львівські відомості від 1849 року. Ачеа констітюшна тверить de a fi реєструється, єаръ пз датъ зітърії. Пе згідно констітюшній ши дипре егототвляє архіворд се ізі о та-
диме de лаці провісіорії тоді октроюєте. Еар' съ пз же
зітъмъ. —

Ардеа^з каде ли потестатае вігрілорѣ, прекът крѣдѣ
навіці, пріп воіа губерніялі аздриакѣ, пептрвка съ нъ се май версе
съп'є Ландешертъ Ліптр'єнъ рѣсбоів чівілѣ фіоросѣ ші анате ли
канѣ de саръ, чі съ се штъне тутълѣ пънъ ли варъ, не къндѣ
Ресіа ликъ ва фі гата de а ірвн de тѣ матріле. Челѣ пънінъ
ли ачестѣ Ліцелесъ се еспектора шиї din цепералі ресенії не
къндѣ ноі (престе 80 ротъні) фрамъ прісопіері лорѣ съб ачелѣ
претестѣ інфамъ тредаці de компагнію поштрій, ка ші кът ноі
амѣ фі фостѣ de вінъ, къ а къзатѣ Трансільванія.

Лп Іюні 1849 речий інтръ; революція се калкъ, „Опгвріа
каде да пічореле Цареві“, прекът се еспріташ дноъ зіоа дела
Вілагошѣ, кіарѣ ѹнії din опгврі лп тъпіа австріачіоръ. Кѣ атъта
се фнкеіе щі алѣ doilea актъ алѣ революціоннї опгв-
рещтї.

Актом австріяції се ашевъ дн ачесте цері ка сюжетъ торі аі лорд кв патерна фісікъ, кв артиле дн тънь, ші не Фъкъндѣ пічі о diotinckivie днтрю аміні ші неаміні, прокіамъ лефеа марціалъ, днтродукѣ форма de губернѣ тілітарѣ, сасніндѣ сеъ опрескѣ кв тотвлѣ оріче адінърі ивліче, делътэръ тóте констітюшніе векі днпревъ кв дроптвлѣ алецеріи de офіциалі, трагъ тóте венітгрие

п'євічє съзь пеміжочіта лордъ съправегієре ші administръчні
фундродкѣ челе таі фелбріте контрівділпі, де спре каре ачесі
цері пъпъ атвпчі нз воісеръ а шті пімікѣ, адкѣ ші о армат
пътъбрсъ de амполоаці стръїпі ші кз еі літба цертанъ ли тобі
ратвріле adminистратівє ші жадекъторешті кз о шлціме съпъ
шъптьтътіре de форте ші формалітъці пъпъ ачі кз тотвлѣ пекъ
посквте, еаръ таі ла бртъ ашезъ ші kondічеце чівіль п
пепаль австріакъ, апоі ші — конкордатвлѣ! Не рѣгътѣ ка о
фітѣ біпе дпцелеші: поі аічі съ констататѣтѣ пътai фаптеле іс-
торіче; есте апоі кз тотвлѣ альтъ пръблеть а съпнє тоге ачесте
дппоітврі ла о крітікъ дрѣпть, непасіонатъ, пепъртінітъре ші
алеце чеде въпе din челе стрікъчбсе, чеа че конкредетѣ алтор
kondeie таі ексерчітате декѣтѣ есте алѣ постря.

Литре ачестеа къ прівіре да топархія літтрегъ се таі къ віне а дісемна, квткъ Моеист. Са Літтература пріп патента с: din Dec. 1851 афлѣ къ кале а делътгра ші констітюшіонеа din 4 Марція 1849 ка пе зупа че пъ ар коръенпнде черіпделорѣ топархиел ші ададоце къ требве съ'ші ю тімпъ сорѣ а есперімента фп алтѣ modѣ, пъпъ съ афле тіжлочеле челе таі прііпчосе ла губерпареа попорълорѣ съпссе шіеші.

Ашea сe петрекъ зече anī de фпчeкър, adikъ пънъ dннъ ръсбоілъ ітaliанъ. Ап ачеstъ tіmъ революціонеа впгбрéскъ фп-
львптрвлъ дереi а стътstъ кълкатъ, ппmaі еміграпції петрекътори
фп церi стрѣiпe пз фпчetaш а съвшина пътнigвлъ шi а къшна
дествлъ гріжъ.

Нємаі дєпъ квотплітеле бѣтьлї дела Мацента ші Солферіно
ші дєпъ тогала революционаре а Италиі аж дичепутъ съ'ші таі рі-
диче ші виїгріл капівл љорд. — (Ва зрта.)

О КОНФЕРІНЦІЇ ІН ВІЕАЦА КОНСТИТУЦІОНАЛЬ.

Temisjoră, 15. Ianuarie 1861.

Данъ о днпрерхшпере de 11 anі комітатлі Тетешівлі 'ші аж днчепштѣ віеда констітціопалъ дн зіза де астълі. Комітеде спіретѣ Ioană Damaokină de Nemet, аж конкішматѣ ad. дн зіза де астълі о конференцъ пріватъ спре статоріреа прінчіпіелорѣ, днпъ карі съ се прочеадѣ la ресгаврапеа віедії констітціопале а комітатлі. Adsparea аж фостѣ фортѣ пятеробъ, къ превалицъ аж фостѣ кішмадї побілії комітатлі, тотыші пятерѣ зіче, къ ші інтеліціонда комітатлі аж фостѣ біне репресентать. Націоналі-тѣдиме п'якъ фостѣ днпъ пропорчніеа пятерблі реаресентате, че къ бнпъ сёмъ характерблі пріватѣ алѣ конференціе e de a се аскріе.

Деспре конференцъ — déкъ і се пóте да ачестъ пóте —
н'аветъ твлтъ съ спнешъ. Джпса а фофтъ фóрте сквртъ. Дспъ
че комітеле озпрешъ фофт'о кввжтаре дінгтъ дп літба шагіаръ
аă deckică конференца, о'аă сквлатъ фоствлъ дп ап. 1848/9 віче-
комітє алă комітатылі Мерапі, ші фофт'о кввжтаре таі ялпгъ,
дінгтъ еаръші дп літба шагіаръ, аă dekiapatъ, къ комітатылъ дебе
сь се реставреze пе баса лецилогъ din 1848, къ комітатылъ din
ачестъ апъ алă комітатылі темешіанъ е челъ лецигітъ, къ дпс
дъпсвялъ, ісъндъ дп конciderъчкne стръпжтьрile прекъм ale inter-
реселоръ, аша ші але персóнелоръ din чеї 11 ani din 8ртъ, ре-
сіgnézъ за ачестъ дрептъ алă сеъ. Кввжтаре ялі аă фостъ маі
de твлте орі аплааздахтъ, чо комітеле супрешъ прівіндъ ка о дп.
воіре а тутвроръ къ челе спусе de кввптиорів аă гръбітъ a de-
кіара конференца de фінігъ.

Репедеа ачеста днкеиере а конферинцеі аж твьлгътітъ пәтai
пре врео къціва, (me regin^g de ast^gdat^g ai p^gm^gi ne achen^g
пәдіні ші але deckoperi tendiңdеле lop^g), чеа таі таре парте аж
ретас^g петвьлгътітъ, ші дн спесіе ачеі карі аж авт^g ші ei каксь
ші деторіпць а ворві, ші карі аж веніт^g din департе, de a fi de
фацъ ла ачестъ конферинцеі.

Ли спедіє рошпілі п'як фостік дніцьлемеші кз тóте челе спасе
де кввьптьорів, ші воіаік а'ші респіка dopінделе сале, десь карі
съ'ші днічепъ комітатвлі віéда констітюшіональ. Воів съ спасе
пре скртѣ чеаа че воіеа съ се пропзне din партеа рошпілорѣ,
ші да че грабпікъ ші неаштептать днікеіере а конферіндеї і аж
дніпнедекатѣ.

Джаншій адекъ авеаѣ къвъпѣ а nѣ фі днѣстровѣді къ сіимъ
реставраре а віедії комітатвале пе ваза лециорѣ din 1848, де
брече лециле ачестеа конціонѣ твлите вѣтъпъторіе днѣвъсечкії цен-
трѣ віеда lopѣ національ. Джаншій авеаѣ таї denapte темеівъ а
чере, ка преоціміа ші інтелігіца lopѣ съ фіе рецрепентатъ ли
віеда комітатвалъ, ші дп спедіе чеа dntvіs qua talis, ші ка
попоръчкнаea комітатвалѣ съші алѣгъ рецрепентантії сеі dela 500
впвлѣ, днізъ къш с'аѣ фъкѣтѣ ші дп вецинѣді комітатѣ алѣ То-
ропиталѣді, еаръ nѣ dela 1000 впвлѣ, днізъ къш амѣ вѣзатѣ въ
с'аѣ фъкѣтѣ спре скъдерека попоръклѣ ші спре Фолоскыѣ побіліштѣ
дп вецинѣді комітатѣ алѣ Араповлї. Еар' къш спасерѣтѣ, реце-
деа днѣкѣре а конферіпції алѣ днѣнедекатѣ пре ротъпі а'ші dec-

вълн първите съдии и а пречиза първото съдие от стъклене фалът към
записите от 1848.

Лінчепінг відійшов після півночі компітатаме е, ким съ веде, кътъ
де пішінг констітюціональ. Опіка есквіл пентрі ачеста о північ
афла дні карактеромъ пріватъ алі конференціялоръ, прекът де алъ
парте не тьигбіємъ, къ дні конгрегаціоне din 28. Іанваріе вондъ
північ піреріле ші dopiaціелі північ таї не ларгъ съ ле decko-
перімъ. —

№ 196. 1971. 1972.

Дөпкөңгілдікке популаръ din anii 1851 mi 1857 ко-
мітаталық Төмешілді піштеръ

лн	66	котвітъді	91,996	чертані,
"	138	"	160,705	роштпі,
"	22	"	33,206	сърбі,
"	10	"	8,397	внггрі,
"	4	"	1,997	словачі,
"	3	"	5,258	българі,

Ко төттөл 194 „ 301,559 локомотор.

Ромъній даръ факѣ попоръчніеа абсолютъ таі маро а комітатылві. Дрептатае чере, ка пе Іыпгъ літва тагіаръ съ се дупродекъ ші літва ромънъ de a doza лішбъ офіціалъ а комітатылві. Деторінда ромънійоръ чедѣ пѣшикъ е, а чере ачеста. Dela дуплініреа ачестеі дрепте черіпце а ромънійоръ вонѣ ведѣ, къ фрації mariap!, карі пе да тесе дуптінсе ші пъхаре піліе егалітатае ші дупръцірѣа къ атъта ентсіасмѣ о прокламѣзъ, дн ade върѣ ші воіескѣ егалітатае попбръорѣ ші дупръціреа къ дъпселе ор пв. Нѣмаі о атаге егалітате ші дупръціре пе ва конвінце, къ дупtre абсолютствіеа системылві къзатѣ дп 20. Октябрь 1860 ші дуптре конституціонеа вилгрѣскѣ есістѣ фадъ къ падіоналітатае ромънъ о дескілініре !! — Барѣз.

Барбъ.

T e m i m o p a, 18. Ianapie 1861.

А се́ръ а́ш соси́т ѿ а́їчі Dn. Ефраїміл Го́зда, по́ж деңгілтіләш коміте супремат алă ком. Караишыл. Ап күртеа дретвасі de феръ ал фостк прімітк de о пепктератъ тұлдіше de ôтепі, ші біне- вентатк de дозі тұшшыл аі комітеле супремат din комітатыл Тешешіләш, ші de D. Вінченціс Бордан ғи нызделе попоръчнені рошыне. Din күртеа дретвасі de феръ пъпъ ла локкаш сеъ de дескълекаре ғи четата ал фостк петрекктк D. коміте супремат de маі тұлді кълъреді рошыні кз фъкліе ғпринс, еар' ғи оспътъріа de дескълекаре сб сэрпринс de ғнѣ kondыктк de фъкліе, ғитре а къроръ ятпіль фж de a доза бръ біневентатк de треі ораторі — маі ғитпіль ғи літба шагіаръ, апоі ғи чеа рошынъ, ші ғи фіне ғи чеа сърбескъ. Ораторыл рошынъ, D. консіліарів школарів К. Іоановічі ал еспріматк ғитр'о къвълтаре пътерпікъ дререа ро- шылілоръ, къ Маісостатеа Ca n'аш афлатк de біне а ғитпілі че- рінда рошылілоръ decпре ғнѣ теріторія ші къпітанк рошынъ, каре ғліче пътеа ал гаранта рошылілоръ консервarea националітатеі лоръ, totбодатъ ғине ші тълғынереа ші бъкъріа са, къ с'аш алеск ші с'аш тръміс ғи міжлоккаш рошылілоръ ғнѣ бърватк, каре ғи ғитпредігърьріле de фауъ ғліккаді е ғи старе а ліпішті опірітеле ші a domonі фріка рошылілоръ decпре війторіял националітатеі сале. Borsindk апоі шаі деңарте decпре era'a ғндрептъцире ал dekiаратк, къткъ рошынъл пътai атвпчі се ва сімді ғндествлатк сб констітүчіненіа ғлігрэскъ, déкъ националітатеа са се ва бъкъра сб- d'noa de acemenea дрепткрі, къ ші чеа шагіаръ, адікъ ро- шылілоръ ны ғи оғбординатк, чи ғитр' тікте кօ ордінатк къ шагіарыл.

Съ паре, къ Длгі коміте спретѣ пъ 'і аѣ плькотѣ, сеѣ пъ 'і аѣ фостѣ біопепітъ партеа dintъя а квѣптъре Dlgi консіларіз школаріз, къчі 'і аѣ ресиизпѣ къ о пегаціиие, че фіреште къ аѣ фостѣ апландатъ de mariapі къ „Eljen“, днтрѣ карі дпсе п'аѣ фостѣ de a азzi пічі впѣ „оъ трѣбѣскъ“ din партеа роштпилорѣ. Mn декретъл квѣптъре сале аѣ dekiapatѣ apoї, къ елѣ ка фіѣ алѣ попорѣзѣ роштпѣл ѿші ва пнне тѣте остеpeзелое, ка dычea са паціиие съ се днппъргъшѣскъ де тѣте ачелеа фрептѣрї, каре 'і спт гарантате пріп констітчізпea впггрѣскъ. (?!!)

Решѣніе при констатованіи споровъ. (....)

Решѣніе D. комітѣа спретѣа до сї пе локѣ інтелігенту рошѣнѣ I'аѣ чеरчетатѣ дн корпоре, кѣ каре окасіоне Dn. комітѣа спретѣа 'ші аѣ еспріматѣ челе маї фербінте а ле сале допинге пе пеятрѣа просперітатеа рошѣнію, а проміцьндѣ, кѣ ва ажута пе рошѣнїи пе пеятрѣа пе тереплѣа вокаціоне сале, чї ші матеріа- мічеште.

Din тóте ворбеле Даі коміте супремъ с'аё пытятъ ведé, квашкъ е фóрте шаре амікъ алъ тиферціреі рошъпілоръ къ мариарії, деда каре үнікъ 'ші проміте үнід війторіз ферічітъ пептрэ ашбеле націоні. Аптрэ адевъръ рошъпії п'аё какоъ дестяль а рефѣза тъна de фръдістате а мариарілоръ, дékъ ачёста зі се дынтиде — къ сінчерьтате. Челе че съ петрекэръ пынь астъзі үп үніттаріде локхіте de мариарії ші рошъпії не даёжисе пыдінь

сперанцъ, къ фрънгетата аре la mariap! дпшълесвъл ачела, каре
ар дебъл съ'лъл айъ:

Ноi din тóтъ iпiма dopimъ, ка Dmвлы котiс супретъ алъ Карапшлзі съ'ї сакчедъ а тiжлоi калеа adevrarei фiръцирi
Дитре рошъпi шi mariapl, къi о mal репеciitъ odатъ, къ рошъпi
воieckъ фiръциреa къ mariapri, пептръ къ фiръциреa ачеста e
kondiциiпeа ecicтиiпeи шi a mъriiпeи naционаle a тъбелоръ па-
дионi. —

Съ ворбеште, къмъ D. комите съпремъ Еманюил Гоздъ ар-
авеа о тицине до Apdealъ, къде се ва дотъни до Сирия и
Есчеленция Ca D. епископъ Шагана. Нъ штимъ дикътъ е адевъ-
ратъ штиреа ачеста, тотчъ ла пои твлцъ до шатре фелібрі о ко-
ментезъ. Опъл вреадъ къ ръдикареа метрополије греко-ориентале
до Apdealъ, алділ къ вліпна Apdealътъ къ Огария а о Нидче
до диконциере. Де вомъ ресчи чева mai секвръ, нъ вомъ дикъ
тързие а скрие.

AUSTRIA. Viena, 27. Ianuariu. Faima cerculeza, ca facia cu pusetiunea generala a imperiului sa hotaritu, ca se se conchieme representatiunea imperiului inainte de ce s'ar tiené dietele tierilor. La acésta dieta imperiala ae voru alege deputati nemidilocitu din popor, dupa cercuri, asia, incat siacare nationalitate se sia asecurata ca si va avé drépt'a sa representatiune. La formarea cércurilor de alegeră se voru luá de base contributiunea si numerulu locuitorilor într'una secotile si cam dupa 60 mii suslete va veni cate unu deputatu, carii in totu imperiulu voru deveni la unu numera de vr'o 350—400 si suna ca in Aprile se va couchiamá diet'a acésta imperiala. „O. d. P.“ publica scirea acésta importanta pentru acum numai ca o faima, esita insa din proiecte positive; ear' din tierile germano-slave se va couchiamá dieta imperiala nemidilocitu prin alegerile poporeloru.

Să mai aștepta și unu altu manifestu pentru totu imperiulu. —

Cronica strina.

Din Romania авѣтъ штірѣ, къ дн Галашу се афль тагиарії пътнай
інтернації, дноъ пренадїні, ші е тінчѣпъ першінать ші рѣвъ воі-
торѣ а жарпалелорѣ цермане, каре ворбескѣ ка ші къмъ да Ро-
манії ші Кътална с'єр фі отържій а се фаче лагъро, ка тагиарії
къ ротънії съ днпtre дн Аустрия.

Гъбернаторъ Църквата е поштепештъ аре deактъпсъ лякъръ ду синевъ
съдъ, къде дългопареа ши реалиеареа иконитвдизпилоръ лъбере, ши първи
и първо по-път възстанови архитектурата на Фаворите революционни
и моръ стръни. Също първъ по-път ду къде тоци чеи писокогоди, карий
цидъ къде Дн. Къса с'ар фаче трабантълъ революционарилоръ, къндъ
елъ е Domnitorъ лецигъмъ ши аре дълтересъ а'ши апъра ши първи
ка окъл din капътъ ватра пъстралитъцъ патриеи поштепилоръ, каре в
гарантатъ de о Европъ дългрегъ. Съ лъсъмъ даръ по чеи първи
ши ръватъчошъ, ка пръп стърпиръ de штиръ ка ачестеа същъ къ-
штице локъ ду търпълъ първилоръ ши дългъ пре прекъпделе din-
гра къде.

Да лагъре се ворѣ таі фаче дп сенсвѣ копвендіонѣ пеп-
трев ексерчитеа армате; дпсъ пѣ центрѣ ка съ се таі репе-
цескъ исторія аві Токолі, спре а не арѣка еаръші лапцвѣ юбъ-
гнел дѣ гътѣ дп прецѣ дѣ ажогоріе datѣ de ротънї.—Din контрѣ
M. Ca Du. Пріпчіпагелорѣ впіте фѣкѣ а се пѣвліка пріп тѣто ло-
жкрайло пѣвліче, къ шагіарї чѣ се афѣз дп Пріпчіпата съ'ші какте
de дрѣтѣ, ши фїндкъ леа къштігатѣ ампестісаре dela Австрія,
аша еї сѣх съ се ре'пторѣкъ дпдерентѣ сѣх съ трѣкъ дп Тврція,
еаръ таі твлтѣ дп Пріпчіпата съ пѣ платескъ, твлдї, пѣціпї къші
суптѣ. —

Кашереле, съ дъче тиѣзпе, кътѣ de тълтѣ ші фъръ пъсаре
тиѣпъ какса регълърї репортерорѣ чеюрѣ таї тъпортанте пентрѣ
шпайтеріреа паціене! Атпровертъріреа ші етапчіпареа църа-
ніорѣ е сінгърълѣ тіжложѣ de a ce рѣдика паціенеа романъ да
стіма къвенитъ впенъ паціенъ чівілісате ші пътерате фптре паціен-
іиле Европеи къ проспектѣ de віедъ, ші кашереле дпкъ тотѣ таї
тиѣпъ а ce етерна прип актвлѣ ачестї търецъ дпайнтеа віто-
римеи!!!

На ѿдъ? На четескѣ прѣп жърпалеле Ѹнгаріеи цертане ши
нагіаре, въ боіерії църлорѣ рошъпешті се ѿдъкѣ de експеплъ de
кальвіе пептре църапі, тъпънднєне не ноі de аічі, ка съ ведемѣ,
ап Прінчіпате, съ ведемѣ аколо къ че сброте тріостъ ав църапії
рошъпі саптѣ фраці de аі лорѣ рошъпі, ка аша астѣнънднєне гъра
рептелорѣ претенсію къ пъкателе боіеріте din Прінчіпате, съ
се днѣпълече таі лесне а не фъсіона дн елемептъвъ стрыпінѣ
нагіарѣ, — каре, къ тѣто къ е стрыпінѣ, тотгши се ѿвъ днайї
еа Европії къ десфіндареа юбщіеи, ши крѣде, къ Европа ё въ
акредиду лорѣ тицишнеа етапчіонъреи пънъ ла Мареа нѣгрѣ, нъ
ас тѣле, воіиъне, анои?!

Timuї сант серіої пентрэ романі ѿ вай да чеіа прін каре
а вені скандалы! —

Дн Бъкбрешти а таи ештѣ ла лѣтіе о поезъ Фбіе, дѣтітъ „Вочеа Романіалъ“, редицатъ дн лішба франчезъ ші редактатъ де інтелігентъ шъпъ a Dlă Ulysse de Marsillacu. Ачестъ Фбіе есте впѣ вълетіе політікъ, штіїндіфікъ, літераріе ші кашерчалъ; проміте твълте ші фортъ въне, ші допімъ, ка съ фіе дрептъ репортътъ отъ алъ каксіе националътъ цілоръ дн Orientъ. —

— Din Константіополе съ реєнди дн Европа, къ Демпнадъ Църеі рошънешті а днпъртъшті кашерел дн Бъкбрешти, къ камера din Moldova се ва впі къ дѣнса, чеа че а продвсд о въкбріе ентсіастікъ. Ар фі тішпнадъ, ка ші впінпна, чеа че о къпътъ актъ ші пъсърле, къ се фаче, съ пѣ се таі тотъ атъпе. — Mai днколо „Ind. Белц.“ скріе ка адеверъ, къ артеле конфіскате ка коръбіе сардинеze с'аі ашезатъ дн шъпътіреа Котрочені, ші къ тагіарій деаічі, днпре карі ар фі ші Клапка ші Коштъ, днпнгъ M. Cale Dn. Къса, къ та вънднадъ, ші актъ тагіарій дн атеніндъ тоте къте. — Конознадъ днпсъ цен. рѣсъ а днпннадъ гъвернълъ Църеі рошънешті де че е атътъ де славъ, днпкътъ съ пѣ поѣтъ днпннадека формареа леципніе тагіаре ші поюнѣ ші къ Ресія ва лакра ка кътъ грапіцеле еї ар фі атеніндате дн партеа ачеста.

А позадъ рѣтпе лапчеса аснпра каксіе церманілоръ ші а тагіарілоръ. Апнмітъ „жбр. Deosbaterіе“ ворбеште ка тълъ симпатіе деснре националітатеа італіанъ ші деснре апъсареа на ціоналітъцілоръ дн Аустрія пріп цермані. Mai „Констіт.“, ка жбр. офіціосъ, днпнрънпе пъререа лії, зікнадъ, къ Огаріа пѣші поге аштепта пічі одатъ реснтітіреа автономіе сале дела впѣ конфліктъ, каре ар пнпе дн фокъ тотъ Церманія.

Церманій лібералі аж декретатъ днпре сіпе, къ впіреа італіанъ е о печесітате европеанъ ші кіарѣ ші днпннадъ діетіе бернінз D. de Binke, ка ръпортътъ комісіоне пептъ адресъ, о пропнкое ачеста дн реєпннадъ да адресъ.

Дн Франца еаръш еасъ ла тапетъ аднпареа впї конгресъ европеанъ, дн формъ пептъ окнпъчнеа Сіпіе де трпнеле фръпче, Mai дн фантъ ші пептъ Italia ші Венедія.

Дн Italia се бомбарднѣ Гаєта, зnde p. Францъ е днпннадъ а се маі гінѣ. Гаріанді пріїмі пріп Тіспі о crea de diamante dela o mie леционарі къ карітъ дебаркасе дн Марсала Січіліе, ші zice, къ елѣ а жратъ пе торнътълъ впінпноръ къзнадъ дн Italia, къ ва реснлті съпнеле лоръ къ лупъ пептъ Огаріа. — Клапка е дн Константиноноле.

Дн Трчіа трекръ днпннадъ вр'о 40 мії вългарі да католічістъ ші гречій днші аскатъ тоте артеле пептъ ка съ днпннаде маі днпареа лъдіре а ачесторъ порніръ. —

ОНГАРІА. Реснкітълъ днпнрътескъ din 16. Ian. окнпъ актъ тнереъ ші конгрегаціоніе алторъ комітате. Тоте Mai стаі пе лъпгъ аперареа чеоръ хотържте de дѣпселе къ квѣтътъ, къ комітате пѣ с'аі деовігатъ а реншпне пе лъпгъ челе преснкіе дн днплома din 20. Окт., еле се афъ дн дрептъ ші пѣ ecă din огашвлъ съвъ автономіе; пѣ рекноскъ де легаль реснтарареа капнеларіе азіаче, ші претнндъ педікареа миністеріалъ реснпсабілъ ші пѣмаі де елѣ воръ аскнла; да пнптере фісікъ пѣ се воръ опнпе, Mai пнпч челе отържте пѣ le воръ ревока, къчі тагіарій потъ снфері ші чеа маі гробіанъ апъсаръ, Mai сарактернадъ лоръ пѣ кончеде, ка се комілітннезе лъкнръ пелегале, ка лене ш. а.

Патріархълъ Раіачічъ днкъ пѣ іа тореъ твътъса пе лімбъ. Днпр'о скріобре кътъ капнеларівъ б. Вай, din партеа върніа фѣ провокатъ а фаче о конференцъ de 20 de върбаді пептъ формареа кондіціонілоръ ші гаранціоноръ впінпніе къ Огаріа, днші вароъ венінблъ пъкназніе къ тотъ франкеса: пептъкъ кіарѣ Mai zisa de 27. Dec. снптскріе ші Mai. Ca decfnпндареа Воіводніе, каре токма е ші zisa ръпъвъсъреі Воіводніе сърбъ Спнлікадъ днпннаде ачеста къ 12 anі, чеа че е впѣ че трістъ пептъ паціа сърбъ. Елѣ зіче, къ пѣ вреа а маі комітате о крішъ де вълзаре фадъ къ паціонеа са къ аднпареа de астфелъ de конференцъ, че претнде дн пнптереа прівілнціелоръ авѣтъ de 170 de anі реснкітареа паціонеа сърбъ, ші дѣ снфатъ гъвернълъ ка съ і конкіетъ конгреснадъ националъ цепералъ, каре се фіе аднпнадъ деодатъ къ діета Огаріе, ка аколо се лакре кондіціоніе ренпретълоръ къ Огаріа, каре апоі съ се ръдиче ла лене фнданненпнадъ де стаі пріп санкціонеа рецензіи. Надіонеа сърбъ къ грех въ снфері ренпкорпорареа Воіводніе, ші ва рога пе рецензіи рецензіоръ, ка дн тімъ шаі впї съ і асекнрзене алъ маі ферічітъ вълзаре пептъ автономіа еї політікъ ші бесеріческъ, каре і ера гарантатъ де 170 anі, зіче патріархълъ.

Патріархълъ а ші конкіетатъ пе епікнпї де ле. грег. п. з. ла впѣ снодъ, каре се ва гінѣ dela 2 пнпъ ла 14. Февраръ дн Картовнадъ. —

NOBICIMЪ. Еатъ, къ „Wiener Zeitung“ пнплікъ офіціалнадъ, къ дн ренпкорпорате комітате с'аі днпннадъ ші конці спрнрн (fóispány) ші апнмітъ: Дн ком. Красна бар. Альбертъ Банfi, дн Солпокнадъ de тіжнокъ бар. Франц Вешелені, дн Запандъ Ioane Піпнш преторнадъ ші дн Кібрѣ Гавріе Doro, ка кънітнадъ таре. —

Инделенпнда романъ din днпрікнадъ четатеі de Пеатръ а днпннадъ дн 24. o конференцъ дн Шоткнадъ таре, дн каре'ші артъ конснцнпннпнеле сале ка челе але падіонеі, ка тбте, къ пептъ днпннадъ пе пнпнръ ла парте ла конгреснадъ din Сібії. Даръ бре рошннї din Красна, Солпокъ, Марнорошъ, Сатнмаре, Біхареа, Apadъ, Бънпнадъ ші Бъковнадъ пѣ воръ гравіта кътъ впї снпнрн ченпръ алъ тнпнроръ рошннлоръ din Аустрія дн сенатнлъ імперіалъ сеі диета цепералъ а імпернлъ? — Къндъ алъ фостъ пнпннпнадъ рошннї din Аустрія ка тоді днпрнпнде се фіе спріжнпн троизнадъ дн контра орі къроръ впелнръ? Де че пѣ днпннаде de 1849—50? —

Inscintiare.

Suptu-insemnatii isi ieau onorea a aduce la cunoascntia publica, cumca prea inaltu concesionat'a societate de ascuratiiune

Fenicea austriaca in Viena

provisionata cu unu capitalu fundamentalu de trei milione florini, au insarcinatu pe suptu-insemnatii cu punerea in lucrare a acestei ramure ascuratorie de focu pentru Transilvania, prin care se afla in pnseniu favorabila de a presenta in adeveru folose si de a ascurat cu premii fipse si cumpnate.

La suptu-insemnatii se potu ascurat:

a) Locuintie si edificiuri econmice, fabrici de ori ce soiu ori si numai masinile, ori mobilarele loru, berarii si vinarsarii, depositore de marfa, economie de campu si totu ce se tiene de densele, precum vite; unelte de plugaritu si de economia, fenu si granatie pastrate ori in edificiuri ori in siuri, asemenea ori ce mobile de casa, haine, ruse, paturi si altele in contra ori carei daune, care s'aru causat prin focu, prin fulgeru, precum si prin rumpere seu stingeri;

b) Marfuri de totu felu, care se transportnade pe uscatu se potu asigurat in contra ori carei daune elementare, la care sunt espuse pe drumu.

Daunele intrevenite nu numai se voru defige cu cea mai mare iutieta ci in interesulu publicului ascuratoriu chiaru si plati in danta si inca dupa sumele intregi asia, ca societatea se se pota tieni asecnata de o impartasire viia generala.

Informatiuni despre condiunile ascurarilii se dau in biroului de ascurantia asiediatu spre scopulu acesta, piatia Nr. 326 si se primescu ascuratiuni de totu felinu spre a se resolvat indata.

Agentia primara in Brasovu a Fenicei austriace:

Remenyik si fi.

Companion fara capitalu.

Pentru una negotiatorie la tiéra cu care sta in legatura si economia de pamentu, — se cauta unu barbatu in acést'a calitate bine routinatu si robustu, care voesce a primi se poarte trebile pe lunga impartirea castigului.

Se pretinde la acést'a sciintia de limb'a germana si una mica cautiune.

Impartasirea mai de aprópe se da la
cancelari'a privata a Domnului
C. Neugeboren.

Sibiu, in Ianuarie 1861.

2—3

Карснріе ла върсъ дн 31. Ianваріе к. п. стаі ашea:

	Val. azst. fr. kr.
Галвнї днпнрътеси	7 30
Азгсвагръ	152 75
Липнрннпнлъ националъ	74 90
Овлнгнїе металіче екл de 5 %	63 50
Акнїи вакнлъ	716 —
„ кредитнлъ	157 10